

การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของแรงงานไทย
จากโครงการไอเอ็ม เจแปน ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

Information seeking, Perceptions, satisfaction and utilization of Thai workers from
the IM Japan project of the Department of Employment, Ministry of Labor.

พัฒนา พระชัยบุญ¹, พจน์ ใจชาญสุขกิจ² และ ธนวุฒิ นัยโกวิท³

Patthana Phrachaibun, Phot Jaichansukkit and Thanawut Naigowit

Received August 11, 2024; Retrieved December 27, 2024; Accepted December 31, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ของแรงงานไทย จากโครงการไอเอ็ม เจแปน ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในรูปแบบการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อวัดผลเพียงครั้งเดียว โดยศึกษากับประชากรที่เป็นผู้ฝึกงานไทยจากโครงการไอเอ็ม เจแปน ที่ผ่านการไปฝึกปฏิบัติงานที่ประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน เพศชายและเพศหญิง อายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าสถิติ Chi-Square *F-test*/One-Way ANOVA Correlation Analysis และ Regression Analysis ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อยู่ในตำแหน่งผู้บริหาร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,001 – 100,000 บาท มีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประสบการณ์การทำงานในประเทศญี่ปุ่น 3 ปี และมีความรู้ภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับระดับN3 มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ประเภทสื่อออนไลน์ผ่านช่องทาง Facebook มีการรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปนอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปนอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ ด้านบุคลากร และด้านสภาพการจ้างงาน ในส่วนของการใช้ประโยชน์จากโครงการไอเอ็ม เจแปน พบว่ามีการใช้ประโยชน์ด้านทักษะอาชีพสูงที่สุด

คำสำคัญ: การแสวงหาข่าวสาร, การรับรู้, ความพึงพอใจ, การใช้ประโยชน์, แรงงานไทย, โครงการไอเอ็ม เจแปนประเทศไทย

¹ นักศึกษา, ² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, รองศาสตราจารย์พิเศษ, หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

Student, Assistant Professor, Adjunct Associate Professor, Master of Communication Arts in Graduate School of Communication Arts, Sripatum University at Chonburi

Emails: patthanaphrachaibun@gmail.com

Abstract

This research aims to study the information seeking, perception, satisfaction, and utilization of Thai workers from the IM Japan project of the Department of Employment, Ministry of Labor. This is a quantitative study. The data were collected in a survey format to measure the results only once. The study was conducted with a population of Thai trainees from the IM Japan project who had undergone internships in Japan since 2000 until now. They were 400 males and females aged 20 years and over. The purposive sampling method was used. The statistics used for data analysis were Chi-Square, F-test/One-Way ANOVA, Correlation Analysis, and Regression Analysis. The results of the study found that most of the sample were males, aged 31-40 years, had a bachelor's degree, worked as employees in private companies, and were in executive positions. They had an average monthly income of 50,001-100,000 baht. They were mostly located in the Northeastern region. They had 3 years of work experience in Japan and had Japanese language skills at the N3 level. They sought information about the IM Japan project via online media via Facebook. They were aware of the IM project. Japan is at a high level. Satisfaction with the IM Japan project is at a high level, especially in terms of image promotion, personnel, and employment conditions. In terms of utilization of the IM Japan project, it was found that vocational skills were utilized the most.

Keywords: Information seeking, perception, satisfaction, utilization, Thai workers, IM Japan Project Thailand.

บทนำ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) นับเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจไทยมากกว่า 50 ปี หลังสถานการณ์โควิด 19 เริ่มคลี่คลาย การส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การขอรับการส่งเสริม การอนุมัติ ไปจนถึงการออกบัตรส่งเสริมของบีโอไอ โดยในปี 2565 มีการขอรับส่งเสริมการลงทุนทั้งสิ้น 2,119 โครงการ (เพิ่มขึ้น 41%) มูลค่าเงินลงทุนมากกว่า 664,000 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 39% จากปี 2564) ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงกว่าช่วงก่อนโควิด 19 โดยในส่วนของการลงทุนจากต่างประเทศ (FDI) เพิ่มขึ้น 36% สะท้อนว่าการลงทุนเริ่มฟื้นตัว และนักลงทุนต่างประเทศสนใจเข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น (Phra Siam BOT MAGAZINE, 2013) สอดคล้องกับรายงานของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (Department of Business Development. (2024) กล่าวถึงสภาวะการลงทุนในครึ่งปีแรกของปี 2567 (มกราคม-มิถุนายน) มีการอนุญาตให้คนต่างชาติเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศ

ไทย ภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 จำนวน 385 ราย โดยเป็นการลงทุนผ่านช่องทางการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว จำนวน 106 ราย และการขอหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ผ่านช่องทางการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และการใช้สิทธิตามสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ) จำนวน 279 ราย เงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 81,487 ล้านบาท จ้างงานคนไทย 1,852 คน โดยชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุน 5 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ญี่ปุ่น 103 ราย คิดเป็น 27% ของจำนวนธุรกิจต่างชาติในไทย เงินลงทุน 44,018 ล้านบาท ในธุรกิจ อาทิ ธุรกิจบริการทางวิศวกรรม ธุรกิจโฆษณา ธุรกิจบริการออกแบบและติดตั้งกระจก ธุรกิจบริการพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อจำหน่าย ธุรกิจบริการรับจ้างผลิตสินค้า (ท่อไอเสียและชิ้นส่วนท่อไอเสียสำหรับยานพาหนะ / ชิ้นส่วนโลหะขึ้นรูปสำหรับยานพาหนะ / ปัมมน้ำ และปั๊มน้ำมันเครื่อง เป็นต้น อันดับที่ 2 สิงคโปร์ 63 ราย คิดเป็น 16% อันดับที่ 3 สหรัฐอเมริกา 60 ราย คิดเป็น 16% อันดับที่ 4 จีน 42 ราย คิดเป็น 11% และอันดับที่ 5ฮ่องกง 31 ราย คิดเป็น 8% (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2567)

ชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศไทย
ภายใต้ พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542
ครึ่งปีแรก 2567 (มกราคม - มิถุนายน)

ลำดับที่	ประเทศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	ร้อยละ
1	ญี่ปุ่น	103	27	44,018	54
2	สิงคโปร์	63	16	7,379	9
3	สหรัฐอเมริกา	60	16	1,223	2
4	จีน	42	11	5,997	7
5	ฮ่องกง	31	8	12,062	15
6	อื่นๆ	86	22	10,808	13
	รวม	385	100	81,487	100

ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2567

ภาพที่ 1 จำนวนและร้อยละของชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศไทยภายใต้ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 ครึ่งปีแรก 2567 (มกราคม-มิถุนายน)

ที่มา(เว็บไซต์ <https://www.dbd.go.th>)

การเข้ามาประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในไทยในช่วงที่ผ่านมาโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมข้างต้น มีส่วนช่วยในการถ่ายทอดเทคโนโลยีอันเป็นองค์ความรู้เฉพาะด้านจากประเทศผู้เข้ามาลงทุนให้แก่คนไทย เช่น องค์ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาระบบผลิตและจ่ายไฟฟ้ากำลัง องค์ความรู้เกี่ยวกับการติดตั้ง Internet Broadband องค์ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของเครื่องกำเนิดไอน้ำ องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีอุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน เป็นต้น

บริษัทจากประเทศญี่ปุ่น มีบทบาทสำคัญในการทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการจ้างแรงงานซึ่งเป็นคนท้องถิ่น นอกจากจะก่อให้เกิดรายได้แล้ว แรงงานในแต่ละตำแหน่งไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานหรือในกระบวนการผลิตต่างก็ได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะความรู้มีความชำนาญในฝีมือเพิ่มขึ้นโดยผ่านกระบวนการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี จุดมุ่งหมายของการมุ่งพัฒนาแรงงานไทย คือ สนับสนุนบริษัทญี่ปุ่นให้มีการเติบโตขยายตัวเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจ สังคมและอุตสาหกรรมญี่ปุ่น ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยกรมการจัดหางานและมูลนิธิสาธารณประโยชน์ องค์การพัฒนาแรงงานระดับนานาชาติ ประเทศญี่ปุ่น (Public Interest Foundation, International Manpower Development Organization, Japan : IM Japan) ได้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding : MOU) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เรื่อง การจัดส่งผู้ฝึกงานไทยไปฝึกปฏิบัติงานเทคนิคใน ประเทศญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสถานประกอบการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการแลกเปลี่ยน ทางเทคนิคให้กับผู้ฝึกงานคนไทย

การเดินทางไปฝึกงานในลักษณะดังกล่าวเป็นโอกาสดีของแรงงานที่ได้รับค่าจ้างตามค่าจ้างขั้นต่ำของ ประเทศญี่ปุ่นขณะฝึกงานอยู่ต่างประเทศ ซึ่งก่อนการเดินทางนั้นทางโครงการ IM Japan ประเทศไทย ได้ ฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นและฝึกทักษะอาชีพเบื้องต้นให้กับผู้เข้าร่วม โครงการอย่างเข้มข้น ช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายก่อนการเดินทาง และมอบทุนตั้งต้นประกอบอาชีพหลังจากฝึก ปฏิบัติงานสำเร็จ 3 ปี อีกด้วย สิ่งที่แรงงานไทยได้จากการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ไม่ใช่แค่ตัวเงิน ยังได้ทั้ง ความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ การได้เห็นสภาพแวดล้อมการทำงานจริง วินัยอุตสาหกรรมและวินัยของคนใน สังคมญี่ปุ่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ประเมินค่ามิได้ สะท้อนได้จากการได้รับโอกาสการมีงานทำกับนายจ้าง ญี่ปุ่นที่มาลงทุน ในประเทศไทย

งานวิจัยที่ผ่านมาได้ศึกษาการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานประเทศ ญี่ปุ่นและประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (Pransutjarit. P., 2013) ศึกษาพัฒนาคน-พัฒนาอาชีพ-พัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงาน: กรณีศึกษา การส่งนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคหนองคายไปฝึกงานที่ประเทศญี่ปุ่น (Sritrakool, M. et al. (2019) ศึกษาการปรับปรุงวิธีการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมก่อนเดินทางไปฝึกปฏิบัติงานเทคนิคใน ประเทศญี่ปุ่นโดยผ่านองค์กร IM ประเทศญี่ปุ่น (Hancharoen. P. (2017).) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการ กลับคืนถิ่นของผู้ไปฝึกปฏิบัติงานเทคนิคในประเทศญี่ปุ่นโดยผ่านองค์กร IM ประเทศญี่ปุ่น (Hancharoen. P. (2017) ศึกษาการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์กรและระบบการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศโดยรัฐ (Srisuchart. S., 2020) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนหางานประสงค์จะไปฝึกปฏิบัติงาน เทคนิคในประเทศญี่ปุ่น โดยผ่านองค์กร IM Japan (Chuenchom. B. (2020). แต่ยังไม่มีการวิจัยที่ศึกษา เกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของแรงงานไทย จากโครงการ ไอ เอ็ม เจแปน ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้มุ่งเน้นที่จะศึกษาการแสวงหา ข่าวสาร การรับรู้ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ของแรงงานไทย จากโครงการไอเอ็ม เจแปน จากกลุ่ม

แรงงานในประเทศไทย ที่สำเร็จการปฏิบัติงานเทคนิคจากโครงการไอเอ็ม เจแปนแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 400 คน เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร การบริหารจัดการ ขั้นตอนการดำเนินงาน บุคลากร สภาพการจ้างงานตลอดจนการส่งเสริมภาพลักษณ์ของแรงงานไทย ให้เกิดประสิทธิผล ประสิทธิภาพ อันจะส่งผลดีต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน และแรงงานไทย และส่งเสริมความร่วมมืออันดีงามของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึง ความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ไอเอ็ม เจแปน ของกลุ่มแรงงานในประเทศไทยที่สำเร็จการปฏิบัติงานเทคนิคจากโครงการไอเอ็ม เจแปน
2. เพื่อศึกษาถึง ความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ของกลุ่มแรงงานในประเทศไทยที่สำเร็จการปฏิบัติงานเทคนิคจากโครงการไอเอ็ม เจแปน
3. เพื่อศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน กับความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน
4. เพื่อศึกษาถึง อิทธิพลของความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน ที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากโครงการไอเอ็ม เจแปน

สมมติฐานของการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับ โครงการ ไอเอ็ม เจแปนแตกต่างกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปนแตกต่างกัน
3. การรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน
4. ความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปนมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์จากโครงการไอเอ็ม เจแปน

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

แนวคิดเกี่ยวกับแสวงหาข่าวสาร

แนวคิดเกี่ยวกับแสวงหาข่าวสาร กล่าวโดยสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการแสวงหาข่าวสาร นอกจากจะเป็นการสนับสนุนทัศนคติความคิด และความเข้าใจเดิมแล้ว ยังเป็นการแสวงหาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นอีก เช่น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อตอบสนองความสนใจส่วนบุคคล เพื่อเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ แก้ปัญหาเพื่อความสนุกสนานบันเทิง เป็นต้น ผู้รับสารมีบทบาทในการกระทำการสื่อสารในการแสวงหาข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์จากสื่อ ซึ่งเน้นบทบาทของการรับสารในฐานะผู้ทำการสื่อสาร เช่น เมื่อต้องการข้อมูลข่าวสารก็จะแสวงหาข่าวสารนั้นด้วยตนเอง และชี้ให้เห็นความต้องการต่าง ๆ ของผู้รับ

สารที่มีผลต่อพฤติกรรมทางการสื่อสาร เพื่ออธิบายให้เห็นว่าความต้องการ บุคลิกภาพและองค์ประกอบทางด้านสังคมอื่น ๆ มีส่วนในการที่จะทำให้ผู้รับสารทำการแสวงหาข่าวสาร และนำข้อมูลข่าวสารที่ได้ไปใช้ประโยชน์ และตอบสนองความต้องการ หรือกล่าวได้ว่า ความต้องการและการเลือกรับสารของแต่ละบุคคลจะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารที่แตกต่างกันไป เพื่อให้เพื่อให้ได้ข่าวสารที่ตรงกับความต้องการและความต้องการของตน สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งนำเสนอถึงการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มแรงงานไทยที่ฝึกปฏิบัติงานจากประเทศญี่ปุ่นสำเร็จแล้วหลังจากกลับมาที่มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน อย่างไรก็ตาม จากช่องทางใดมากที่สุดเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาแนวทางการประชาสัมพันธ์ของทางโครงการฯให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลส่งผลให้สื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีอิทธิพลดึงดูดความสนใจผู้รับสารได้ มากกว่าโทรทัศน์และสิ่งพิมพ์ รวมถึงการทำงานของสื่อมวลชนก็เปลี่ยนไปเนื่องจากผู้รับสารมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น(Wongboonngam C., 2020)

แนวคิดและทฤษฎีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

แนวคิดและทฤษฎีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กล่าวโดยสรุปได้ว่า การรับรู้ ถือว่าเป็นสิ่งแรกที่ทำให้ผู้บริโภคทราบข้อมูลข่าวสารหรือข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะนำไปสู่การตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้นทำให้เกิดความสนใจต่อสิ่งเร้านั้น เพื่อไปสู่ความต้องการและเกิดการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งนำเสนอถึงการรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ของกลุ่มแรงงานไทยที่ฝึกปฏิบัติงานจากประเทศญี่ปุ่นสำเร็จแล้วหลังจากกลับมาที่มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ว่ามีประเด็นสำคัญใดที่มีการรับรู้จากกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด หรือยังมีการรับรู้บ้าง เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงพัฒนาแนวทางการประชาสัมพันธ์ของทางโครงการฯให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

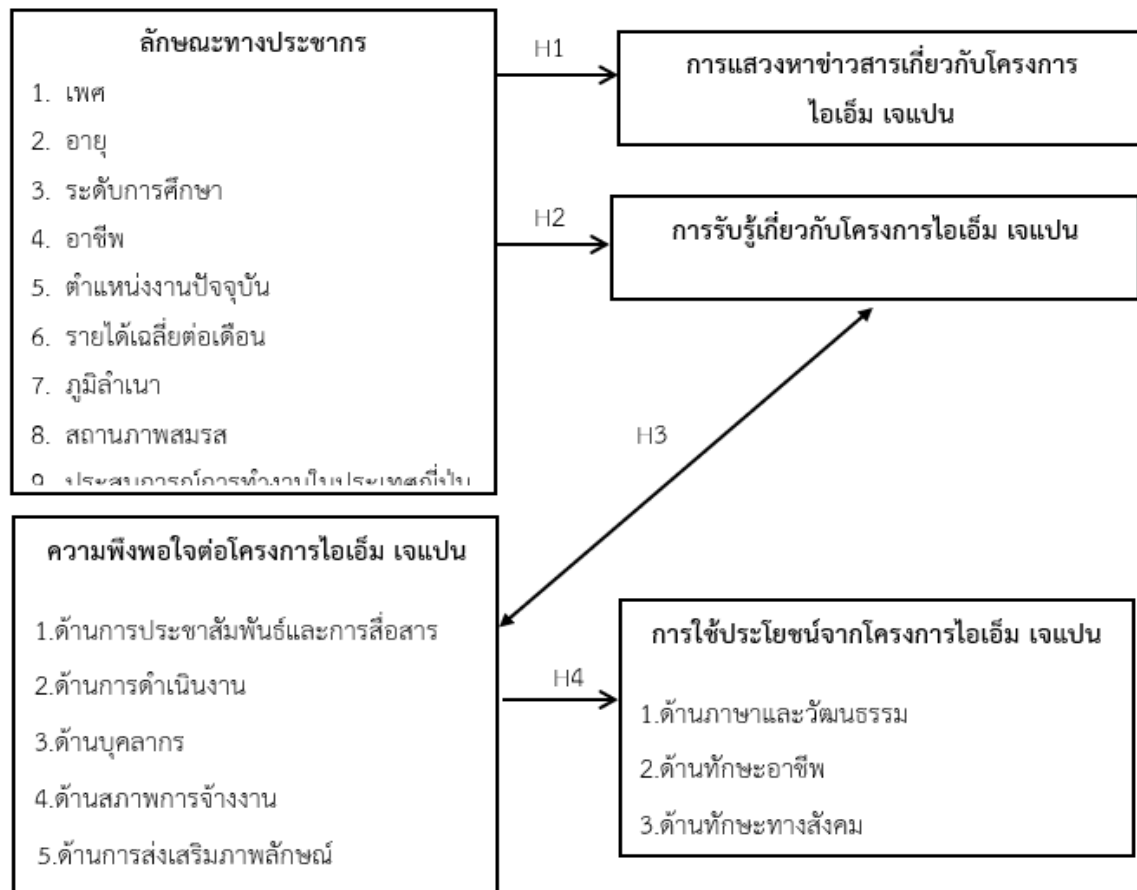
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ กล่าวโดยสรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของมนุษย์ที่มีความรู้สึกในด้านบวก และความรู้สึก ความรู้สึกในด้านบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วทำความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของมนุษย์ที่มีความรู้สึกในด้านบวก และความรู้สึก ความรู้สึกในด้านบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข ความพึงพอใจอย่างที่เราต้องการ และความพึงพอใจนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งผันแปรไปตามปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องของบุคคลในแต่ละสถานการณ์ ช่วงเวลาหนึ่งบุคคลอาจจะไม่พอใจต่อสิ่งหนึ่งเพราะไม่เป็นไปตามที่ คาดหวังไว้ แต่ในช่วงหนึ่งหากสิ่งที่คาดหวังไว้ได้รับการตอบสนองอย่างถูกต้อง บุคคลก็สามารถ เปลี่ยนความรู้สึกเดิมต่อสิ่งนั้นได้อย่างทันทีทันใด นอกจากนี้ ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ สามารถแสดงออกในระดับมากน้อยได้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของการประเมินสิ่งที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวังไว้ ส่วนใหญ่ประชาชนจะใช้เวลาเป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบความคาดหวังจาก บริการต่าง ๆ

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้า แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรที่ต้องการจะศึกษาโดยมีกรอบแนวคิดของการศึกษา ดังนี้

ภาพที่2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับ การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ของแรงงานไทย จากโครงการไอเอ็ม เจแปน ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ของแรงงานในประเทศไทยที่สำเร็จการปฏิบัติงานเทคนิคจากโครงการไอเอ็ม เจแปน

ขอบเขตด้านประชากร ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ฝึกปฏิบัติงานเทคนิคจากโครงการไอเอ็ม เจแปน ทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุตั้งแต่ 20-60 ปี จำนวน 6,024 คน ที่ผ่านการไปฝึกปฏิบัติงานที่ประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน (ข้อมูลจากองค์กรไอเอ็ม เจแปน)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเล่มนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการเก็บตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผ่านแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ฝึกปฏิบัติงานเทคนิคไทย จากโครงการไอเอ็ม เจแปน จำนวน 6,024 คนที่ผ่านการไปฝึกปฏิบัติงานที่ประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน โดยข้อมูลจากองค์กรไอเอ็ม เจแปน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ฝึกปฏิบัติงานเทคนิคไทย จากโครงการไอเอ็ม เจแปน ที่ผ่านการไปฝึกปฏิบัติงานที่ประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน โดยข้อมูลจากองค์กรไอเอ็ม เจแปน จำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (closed-ended questions) แบบมีหลายคำตอบให้เลือก (multiple choices question) โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) จำนวน 10

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (closed-ended questions) แบบมีหลายคำตอบให้เลือก (multiple choices question) โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 8 ข้อ

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน จากคำถามจำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน

ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากโครงการไอเอ็ม เจแปน จากคำถามจำนวน 14 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แหล่งปฐมภูมิ (primary data) การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ คือ google form จากกลุ่มผู้ที่เคยผ่านการฝึกงานจากโครงการไอเอ็ม เจแปน ที่ผ่านการไปฝึกปฏิบัติงานที่ประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบันข้อมูลจากองค์กรไอเอ็ม เจแปน โดยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของคำตอบหลังจากผู้เรียนกรอกแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จากนั้นนำข้อมูลมาบันทึกลงคอมพิวเตอร์

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้แก่ ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้ามาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

2.1 หนังสือทางวิชาการ เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้

2.2 ข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ต

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (frequency distribution) แสดงร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าความแปรปรวน (variance) สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) เพื่อทดสอบในสมมติฐาน ประกอบด้วย การทดสอบไคสแควร์ (Chi – Square) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) สถิติการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร (Pearson's correlation coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอย (multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 388 คน คิดเป็นร้อยละ 97.00 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มากที่สุดจำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุดจำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75 ตำแหน่งงานเป็นผู้บริหาร(ตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการหรือสูงกว่า) มากที่สุดจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.25 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,001 - 100,000 บาท มากที่สุดจำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 สถานภาพสมรสมากที่สุดจำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 65.50 มีประสบการณ์การทำงานในประเทศญี่ปุ่น 3 ปีมากที่สุด จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 และมีระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น ระดับ N3 มากที่สุด จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50

ผลการวิเคราะห์การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน จากสื่อมวลชน มากที่สุด จำนวน 226 คน มีแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน จากสื่อบุคคล ประเภทเพื่อน/คนรู้จัก มากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 ไม่เคยแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปนจากสื่อเฉพาะกิจ มากที่สุด จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ไม่เคยแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน จากสื่อสิ่งพิมพ์ มากที่สุด จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 แสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน จากสื่อออนไลน์ Facebook มากที่สุด จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50 และมีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ประเภทเนื้อหาด้านการประชาสัมพันธ์โครงการไอเอ็ม เจแปน มากที่สุด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.25

ผลการวิเคราะห์การรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ระดับการรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน โดยรวม ค่าเฉลี่ย 4.03 อยู่ในระดับมาก โดยมากที่สุด คือ การรับรู้ว่าการโครงการไอเอ็ม เจแปน ทำความร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน ผ่านทางกรมการจัดหางานและกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ค่าเฉลี่ย 4.50

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน โดยรวม ค่าเฉลี่ย 3.88 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ ค่าเฉลี่ย 4.25

ผลการใช้ประโยชน์จากโครงการไอเอ็ม เจแปน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากโครงการไอเอ็ม เจแปนโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มากที่สุด คือ ด้านทักษะอาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.21 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน

สมมติฐานที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน มีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์จากโครงการไอเอ็ม เจแปน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการศึกษางานวิจัยการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของแรงงานไทย จากโครงการไอเอ็ม เจแปน ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน สามารถสรุปและอภิปรายได้ ดังนี้

การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ของกลุ่มแรงงานในประเทศไทยที่สำเร็จการปฏิบัติงานเทคนิค จากโครงการไอเอ็ม เจแปนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อยู่ในตำแหน่งผู้บริหาร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,001 – 100,000 บาท มีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประสบการณ์การทำงานในประเทศญี่ปุ่น 3 ปี และมีความรู้ภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับระดับ N3 มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ประเภทสื่อออนไลน์ผ่านช่องทาง Facebook มีการรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปนอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปนอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ ด้านบุคลากร และด้านสภาพการทำงาน ในส่วนของการใช้ประโยชน์จากโครงการไอเอ็ม เจแปน พบว่ามีการใช้ประโยชน์ด้านทักษะอาชีพสูงที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในการวิจัยครั้งนี้แสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน จากสื่อบุคคล ประเภทเพื่อน/คนรู้จัก มากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00อภิปรายผลได้

ว่าสื่อบุคคลเป็นสื่อที่ใช้กันมากใน กลุ่มประชาชนทั่วไป โดยเครื่องมือของ สื่อบุคคลมีทั้งที่เป็นคำพูด กริยา ทำทาง การแสดงออกทางอากัปกิริยา สื่อบุคคลหรือการสื่อสารด้วยคำพูดนั้น มี 2 แบบ คือแบบที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการเพื่อนหรือคนรู้จักจึงเป็นสื่อที่ใกล้ชิดทุกคนมากที่สุด ยิ่งไปกว่านั้นในการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ยังสามารถเข้าถึงได้จากกลุ่มรุ่นพี่จากโครงการไอเอ็ม เจแปน อย่างเป็นธรรมชาติอีกแหล่งหนึ่ง ซึ่งเป็นการฉายภาพของบุคคลผู้สำเร็จการฝึกปฏิบัติงานจากประเทศญี่ปุ่นมาแล้ว ผ่านประสบการณ์จริง มีทั้งข้อแนะนำ คำสั่งใจมากมายที่ส่งผ่านคำพูด รูปถ่ายในอดีต โดยรุ่นพี่มีความมุ่งหวังให้รุ่นน้องได้พบกับประสบการณ์ที่ดีจากการผ่านโครงการไอเอ็ม เจแปนด้วยเช่นกัน ทำให้สื่อบุคคลนั้นทรงอิทธิพลต่อความคิด การตัดสินใจของรุ่นน้องเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Lazarsfeld, K. (1955): (Kasemsuk, C., 2007) การใช้การสื่อสารระหว่างบุคคลเพื่อโน้มน้าวใจให้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและ/หรือพฤติกรรมแก่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่มนั้นจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้สื่อมวลชน

2. การรับรู้เกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ของกลุ่มแรงงานในประเทศไทยที่สำเร็จการปฏิบัติงานเทคนิค จากโครงการไอเอ็ม เจแปน จากผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในการวิจัยครั้งนี้มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 คือ การรับรู้ว่าโครงการไอเอ็ม เจแปนทำความร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน ผ่านทางกรมการจัดหางานและกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กล่าวคือจุดแข็งของโครงการไอเอ็ม เจแปนที่แตกต่างจากการจัดส่งผู้ฝึกงานโดยองค์กรเอกชนก็คือการดำเนินการจัดส่งภายใต้รัฐบาล ซึ่งเป็นการการันตีให้มีความมั่นคงตลอดระยะเวลาฝึกปฏิบัติ 3 ปี ว่าผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมาย และกฎระเบียบที่จำเป็นอย่างเคร่งครัด

3. ความพึงพอใจต่อโครงการไอเอ็ม เจแปน

จากผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ ค่าเฉลี่ย 4.25 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากภาพลักษณ์เป็นสิ่งสำคัญต่อทุกองค์กร ในฐานะตัวแทนแรงงานไทยที่รัฐบาลคัดเลือกให้ผ่านการทดสอบและได้ประกอบอาชีพที่ประเทศญี่ปุ่น ถือเป็นประสบการณ์ที่ทรงคุณค่าและทางกระทรวงแรงงานเองก็ได้มีการจัดงานพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณ มอบทุนประกอบอาชีพให้กับผู้ที่ฝึกงานเทคนิคสำเร็จแล้วอย่างสมเกียรติ เพื่อสร้างความภูมิใจให้กับผู้เข้าร่วมโครงการและครอบครัว

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน ของกลุ่มแรงงานไทย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการแสวงหา เข้าถึง แหล่งที่มาของข่าวสาร การเปิดรับและให้ความสำคัญกับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการไอเอ็ม เจแปน รวมถึงการรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับโครงการไอเอ็ม เจแปน

ดังนั้นต้นทางของข่าวสารได้แก่กระทรวงแรงงานจึงควรกระตุ้นการรับรู้ (Awareness) ในแหล่งข่าวสารด้วยความถี่ที่สม่ำเสมอ ในช่องทางสื่อที่ประชาชนคนไทยเลือกเสพมากที่สุด เช่น สื่อโซเชียลมีเดีย ในช่องทางออนไลน์ เพราะสื่อเหล่านี้สามารถแชร์ออกไปได้อย่างกว้างขวาง สามารถเผยแพร่ซ้ำได้ไม่จำกัดเวลา

เพื่อให้เรื่องราวข่าวสารของโครงการอยู่ในกระแสตลอดเวลา ควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์ในช่องทางอื่นที่ทำอยู่เดิม เพราะการแสวงหาข่าวสารกับการรับรู้ข่าวสารอาจจะลดน้อยถอยลงไปหากไม่ได้รับการกระตุ้นที่มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

ในส่วนของความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากโครงการไอเอ็มเจแปน เห็นได้ชัดว่าผู้ที่ได้ผ่านการฝึกปฏิบัติงานที่ประเทศญี่ปุ่นแล้วเท่านั้นที่จะได้รับประสบการณ์เฉพาะเหล่านี้ ผู้ที่พึงพอใจมากอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก หรืออาจใช้ประโยชน์ได้น้อย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายชีวิต การดำเนินชีวิตหลังจากจบการฝึกปฏิบัติและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

การถอดองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกงานที่ประเทศญี่ปุ่น ทั้งด้านการใช้ชีวิต วัฒนธรรมการทำงาน อาหาร ภาษาและวัฒนธรรม ออกมาจากระบบการเรียบเรียงเรื่องราวให้น่าสนใจและนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการหรือสร้างแรงบันดาลใจ จะทำให้โครงการไอเอ็มเจแปนมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้นและเพิ่มการมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดประสบการณ์จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ซึ่งเป็นการสร้างการรับรู้แบบธรรมชาติที่มีความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

จากการศึกษาเรื่อง “การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของแรงงานไทย จากโครงการ ไอเอ็ม เจแปน ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการเก็บกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมากขึ้น
2. ควรมีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลตามหัวข้อที่ต้องการด้วย
3. เจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงานควรมีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการไอเอ็ม เจแปนตามต่างจังหวัดอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง

- 3.1 เน้นการประชาสัมพันธ์โครงการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ครบทั้ง 20 จังหวัด
- 3.2 หลังจากประชาสัมพันธ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว ให้ออกประชาสัมพันธ์ในภาคอื่น ๆ เช่น เหนือ กลาง ใต้ เป็นต้น

- 3.3 ทางกรมการจัดหางานควรมีการจัดอบรม ให้ความรู้ของกลุ่มแรงงานที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการไอเอ็ม เจแปน ก่อนการเข้าศูนย์ฝึกอบรม อย่างน้อย 20 ชั่วโมง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม

4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Website อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งถัดไป

1. การศึกษาเรื่อง “การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของแรงงานไทย จากโครงการ ไอเอ็ม เจแปน ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาวิจัยโดยการสัมภาษณ์ การศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ของกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการประชาสัมพันธ์โครงการ ไอเอ็ม เจแปน

2. ทำการศึกษาวิจัยกับกลุ่มแรงงานรุ่นใหม่ที่มีความสนใจไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น เช่นนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวะ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ เกี่ยวกับเทรนการแสวงหาข่าวสารของคนรุ่นใหม่ เพื่อนำมาต่อยอดกับการเลือกช่องทางประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงคนรุ่นใหม่

3. ศึกษาปัจจัยของกลยุทธ์ในการเตรียมความพร้อม ด้านทักษะอาชีพด้านเทคนิค ด้านภาษาวัฒนธรรมญี่ปุ่น ให้แก่กลุ่มนักเรียนสายอาชีวะเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ตลาดแรงงานมีฝีมือระดับสูงและตอบสนองต่อความต้องการบุคลากรของโครงการโอเอเอ็ม เจแปน

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2567). ครึ่งปีแรก '67 ต่างชาติลงทุนในไทย 81,487 ล้านบาท ญี่ปุ่นลงทุนอันดับหนึ่ง 44,018 ล้านบาท. เข้าถึงได้จาก: <https://www.dbd.go.th/news/143200767>
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2550). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วารสารศรีปทุมปริทัศน์, 7(2), 13-25.
- บัญชา ชื่นชม. (2563). ผลงานเรื่องที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนหางานประสงค์จะไปฝึกปฏิบัติงานเทคนิคในประเทศญี่ปุ่น โดยผ่านองค์กร IM Japan. กรมการจัดหางาน: กระทรวงแรงงาน พระสยาม BOT MAGAZINE ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม-มีนาคม 2566) เข้าถึงจาก <https://www.bot.or.th/content/dam/bot/documents/th/research-and-publications/articles-and-publications/bot-magazine/botmag-1-66.pdf>
- เพ็ญวณา ปรานสุจริต, (2556). การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ของแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานประเทศญี่ปุ่นและประเทศสาธารณรัฐเกาหลี, วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร 8(1), 183-197
- พัชรินทร์ หาญเจริญ. (2560). การปรับปรุงวิธีการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมก่อนเดินทางไปฝึกปฏิบัติงานเทคนิคในประเทศญี่ปุ่นโดยผ่านองค์กร IM ประเทศญี่ปุ่น. กรมการจัดหางาน: กระทรวงแรงงาน.
- พัชรินทร์ หาญเจริญ. (2560). แนวทางการส่งเสริมการกลับคืนถิ่นของผู้ไปฝึกปฏิบัติงานเทคนิคในประเทศญี่ปุ่นโดยผ่านองค์กร IM ประเทศญี่ปุ่น. กรมการจัดหางาน: กระทรวงแรงงาน.
- มนทกานต์ ศรีตระกูล และคณะ (2562) พัฒนาคณะพัฒนาอาชีพ-พัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน: กรณีศึกษาการส่งนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหนองคายไปฝึกงานที่ประเทศญี่ปุ่น, วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี,
- อัญชลี วงษ์บุญงาม, (2063). การแสวงหาข้อมูลข่าวสารในสังคมดิจิทัล, วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร, 5(1) 99-107
- Lazarsfeld, K. (1955): Personal Influence Schlüsselwerke der Netzwerkforschung, 293-296) DOI:10.1007/978-3-658-21742-6_67

Translated Thai References

- Department of Business Development. (2024). *First half of '67, foreigners invested in Thailand 81,487 million baht, Japan ranked first at 44,018 million baht*. Retrieved from: <https://www.dbd.go.th/news/143200767> [in Thai]
- Chuenchom. B. (2020). *The second work: Guidelines for promoting employment for job seekers who wish to undergo technical training in Japan through the IM Japan organization*. Department of Employment: Ministry of Labor. [in Thai]
- Hancharoen. P. (2017). *Improving the training method to prepare for traveling to Japan for technical training through the IM organization in Japan*. Department of Employment: Ministry of Labor. [in Thai]
- Hancharoen. P. (2017). *Guidelines for promoting the return of technical trainees in Japan through the IM organization in Japan*. Department of Employment: Ministry of Labor. [in Thai]
- Kasemsuk, C. (2007). *The study of factors influencing interpersonal communication process of private university students*. Sripatum Review of Humanities and Social Sciences, 7(2), 13-25. [in Thai].
- Pransutjarit. P. (2013). *An economic analysis of Thai labor to work in Japan and Republic of Korea*. Phranakhon Rajabhat Research Journal: Phranakhon Rajabhat University.8(1), 185–197. [in Thai].
- Phra Siam BOT MAGAZINE Issue No. 1 January - March 2013). <https://www.bot.or.th/content/dam/bot/documents/th/research-and-publications/articles-and-publications/bot-magazine/botmag-1-66.pdf> [in Thai]
- Srisuchart. S. (2020). *Develop the organization and system for sending Thai labor to work abroad by the state*. Thammasat University Research and consultancy Institute: Thammasat University. [in Thai]
- Sritrakool, M. et al. (2019). *Human Development -Occupational Development -Labor Skills Development: A case study of sending Nongkhai Technical College students to receive Training in Japan*. Journal of Management Science Udon Thani Rajabhat University, 10(1), 53-66. [in Thai]
- Wongboonngam C., (2020). Information Seeking in Digital Society, *Journal of Mass Communication Technology, RMUTP*, 5(1) 99-107[in Thai]

